

бізнесу, IT-компаній та міської влади. Її реалізація фінансувалася в рамках програми «Електронна столиця» та інших міських ініціатив. Основними напрямками діяльності визначено сфери житлово-комунального господарства, безпеки, транспорту, медицини та ефективного управління міською адміністрацією. Станом на грудень 2023 р. в рамках цієї концепції вдалося реалізувати такі проекти, як відкритий бюджет, електронні петиції, система електронних державних закупівель, міська Wi-Fi мережа, контактний центр, програма відеоспостереження «Безпечне місто» та інші. Розвиток концепції розумних міст в Україні, демонструє прагнення місцевої влади до підвищення прозорості управління та залучення громадян до активної участі у житті своїх міст. Ці проекти спрямовані на оптимізацію адміністративних процесів, покращення інфраструктури, забезпечення безпеки та розвиток соціальної сфери. Завдяки впровадженню сучасних технологій, таких як електронні петиції, системи електронних державних закупівель створюється комфортне і ефективне середовище для мешканців. Незважаючи на досягнення, існують виклики, та великі труднощі загалом, ці ініціативи відкривають нові можливості для розвитку міст в Україні, сприяють сталому економічному зростанню та покращують якість життя населення.

Список використаних джерел

1. Севастьянов Р. В. Актуальні проблеми розвитку «розумних міст» (Smart-City) // *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2021. № 2. С. 1 – 2.
2. Панухник О., Курах О. Можливості імплементації міжнародних передових знань та досвіду у сталий розвиток «розумних» міст і територіальних громад України. Соціально- економічні проблеми і держава. 2023. Вип. 2
3. Бабаєв В. Ю., Дейкало С. О. (2024). Розвиток концепції розумного міста: публічно-управлінський аспект. *Управління розвитком території*.
4. Чукут С.А. Дмитренко В. І. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні. Інвестиції: практика та досвід. № 13. 2016.

Бятова Дарина Олегівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

РОЛЬ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО В ПРОЦЕДУРІ ПРЕВЕНТИВНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

На сьогодні, український бізнес працює в дуже складних умовах і для багатьох підприємств існують великі ризики виникнення неплатоспроможності. Єдиний вихід із ситуації для працюючого бізнесу - це недопущення банкрутства через існуючі законодавчі механізми. 1 січня 2025

року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації», яким внесено зміни до Кодексу України з процедур банкрутства (далі - КУЗПБ) [1]. Як зазначив І. О. Вечірко, норми КУЗПБ мають забезпечити належне правове регулювання правовідносин неспроможності, зокрема і тих, які раніше не були врегульовані [2, с.168]. Олексій Мовчан, автор законопроекту, заступник Голови Комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку вважає, що превентивна реструктуризація потрібна, щоб «виявити ризики неплатоспроможності підприємств на ранніх стадіях, коли ситуація ще не критична, та, як наслідок, перешкодити (не допустити) банкрутства» [3]. Превентивна реструктуризація – це система заходів, що має на меті недопущення або запобігання неплатоспроможності боржника. Враховуючи негативні економічні та соціальні наслідки банкрутства, вирішення проблем неплатоспроможності з допомогою цієї процедури стає все більш актуальним порівняно з ліквідацією [4, с.52].

Процедура превентивної реструктуризації здійснюється за участю господарського суду та має декілька стадій: відкриття процедури, розгляд судом питання про затвердження плану превентивної реструктуризації, виконання плану превентивної реструктуризації та закриття процедури превентивної реструктуризації. Превентивна реструктуризація дає можливість врахувати інтереси всіх зацікавлених сторін та створює умови для запобігання зловживанню правами, як з боку боржника, так і з боку кредиторів. Водночас, особливістю цієї процедури є застосування засобів захисту боржника, які вживаються з метою сприяння проведенню переговорів між боржником та кредиторами щодо розробки та схвалення плану превентивної реструктуризації, та забезпечення можливості його подальшого виконання [5, с.132].

Згідно норм КзПБ, у процедурі превентивної реструктуризації може брати участь арбітражний керуючий. Його участь у цій процедурі є обов'язковою в таких випадках:

- якщо станом на дату звернення боржника до господарського суду боржник не розробив план превентивної реструктуризації, а до заяви про відкриття процедури превентивної реструктуризації додав концепцію превентивної реструктуризації;
- застосування господарським судом заходів захисту боржника;
- подання боржником заяви про затвердження плану превентивної реструктуризації [1].

Як зазначено в ст. 10 КзПБ, арбітражний керуючий є суб'єктом незалежної професійної діяльності. Зміст цієї незалежності деталізовано в ст. 13 КзПБ, яка передбачає заборону будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання в діяльність арбітражного керуючого. Т. В. Степанова зазначає, що арбітражний керуючий є самостійною і активною фігурою в справі, захищає

чужий законний інтерес, несе відповідальність за власні рішення та дії в процедурі банкрутства, повністю підконтрольний та підзвітний господарському суду і повинен діяти винятково в межах, наданих йому законом, а у випадках прогалин або колізій чинного законодавства – з пріоритетом інтересів боржника [6, с.95]. Разом із тим слід підкреслити, що, відповідно до норм КУзПБ під час реалізації своїх прав та обов'язків арбітражний керуючий зобов'язаний діяти добросовісно, розсудливо та з метою, з якою ці права та обов'язки надано (покладено).

Першочергове завдання арбітражного керуючого в процедурі превентивної реструктуризації підприємства полягає в забезпеченні оздоровлення фінансово-господарського становища та відновлення платоспроможності боржника. Функції арбітражного керуючого під час виконання повноважень адміністратора превентивної реструктуризації суттєво відрізняються від тих, які він може здійснювати в процедурах розпорядження майном, санації, чи ліквідації підприємства. Відповідно до ст. 33-3 КУзПБ, до основних функцій адміністратора превентивної реструктуризації відноситься надання рекомендацій щодо недопущення неплатоспроможності боржника та щодо підготовки плану превентивної реструктуризації, оцінка плану реструктуризації на предмет відповідності вимогам діючого законодавства, перспектив виконання та дотримання критерію найкращих інтересів кредиторів. Важливе значення має здійснення адміністратором превентивної реструктуризації контролю за дотриманням боржником та кредиторами заходів захисту та нагляду за веденням господарської діяльності боржника. Крім цього, на адміністратора покладено ряд інших функцій, зокрема:

- надання висновку щодо розміру вимог кредиторів, щодо яких в боржника чи кредитора існують заперечення;
- виконання повноважень з управління та розпорядження майном боржника;
- повідомлення кредиторів про місце та час зборів кредиторів та проведення таких зборів;
- в разі реалізації майна – відкриття спеціального рахунку для розрахунків з кредиторами;
- здійснення погашення вимог кредиторів відповідно до плану реструктуризації за рахунок коштів, отриманих від продажу майна;
- звернення до суду в разі виявлення порушення вимог КзПБ боржником, залученими кредиторами або іншими особами;
- своєчасне інформування господарського суду в разі виявлення підстав для закриття процедури превентивної реструктуризації, тощо.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що в процедурі превентивної реструктуризації підприємств арбітражний керуючий є ключовою особою. Він, як профільний фахівець, не тільки оцінює фінансові ризики підприємства, але й пропонує ряд правових заходів по відновленню платоспроможності підприємства, захисту активів та виведенню

підприємства з кризи. В процедурі превентивної реструктуризації арбітражний керуючий, як неупереджена особа, має діяти виключно в межах Закону, добросовісно виконуючи свої обов'язки. Зазначена процедура створена для бізнесів, що працюють та які зазнали тимчасових або некритичних фінансових труднощів і в змозі подолати їх, адже діючі підприємства - це робочі місця, сплачені податки і підтримка економіки, завдяки чому Україна має шанс зберегти економічно активні підприємства.

Список використаних джерел

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII із змін. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення 15.03.2025)
2. Вечірко І.О. Проблеми узгодження процесуальних норм Кодексу України з процедур банкрутства та Господарського процесуального кодексу України. Юридичний науковий електронний журнал. Випуск №2, 2024. С. 166 – 169.
3. Мовчан О.В. Сайт Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249471.html.
4. Гринчишин Ярослав. Превентивна реструктуризація як новий тренд законодавства про неплатоспроможність .Облік і фінанси, № 2 (92), 2021. С.56 – 60.
5. Циганович О.В. Превентивна реструктуризація боргів, як спосіб запобігання банкрутству. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2024. № 2. С. 127–139. DOI 10.31558/2786-5835.2024.2.13.
6. Степанова Т.В. Щодо поняття та характерних рис арбітражного керуючого. Правова держава. 2016. № 23. С. 94–99.

Вербоватий Андрій Віталійович

аспірант кафедри публічного управління та менеджменту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ДОСВІД ЄС ДЛЯ УКРАЇНИ

Розбудова доброчесності головний аспект реформування публічного управління на шляху України до Європейського Союзу. Одним із важливих напрямів цих змін можна вважати впровадження цифрових технологій, які забезпечують підвищену прозорість, зниження корупційних ризиків та ефективне управління публічними ресурсами. Європейський Союз має значний досвід у використанні цифрових інструментів для забезпечення